

Justitiedepartementet
Dnr Ju2025/02805

Remissvar över Polisens och Tullverkets användning av AI för biometrisk fjärridentifiering i efterhand (Ds 2025:32)

Hovrätten över Skåne och Blekinge har granskat promemorian utifrån de aspekter domstolen har att beakta och har i sak inget att erinra mot förslaget. Hovrätten vill dock lämna följande synpunkter, som i princip är av lagteknisk karaktär.

Förslaget till lag om viss användning av AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand för brottsbekämpande ändamål

Första stycket i förslaget till 2 § framstår enligt hovrättens mening som överflödigt, eftersom AI-förordningen¹ är direkt tillämplig i Sverige. Det stycket bör därför kunna utgå. Det kvarvarande stycket behöver i så fall kompletteras så att det där framgår att de angivna myndigheterna får ges ett sådant tillstånd som avses i artikel 26.10 i AI-förordningen.

Med avseende på förslaget till 3 § noterar hovrätten att övervägandena i avsnitt 5.2 ger intryck av att avsikten är att tillstånd ska få ges endast när den begärda användningen är förenlig med artikel 26.10 i AI-förordningen. Bestämmelserna i artikel 26.10 är emellertid inte utformade som tillståndskrav, varför det kan ifrågasättas om de är direkt tillämpliga vid tillståndsprövningen. Det bör därför övervägas om det inte direkt av lagtexten bör framgå att användningen måste vara förenlig med artikel 26.10 i AI-förordningen för att tillstånd ska få medges. Det framstår vidare som angeläget att det i författningskommentaren till 3 § utvecklas vilken betydelse brottslighetens allvar har vid bedömningen av om åtgärden kan anses vara proportionerlig.

Förslaget till 4 § ger rent språkligt intryck av att allmän åklagare prövar ett redan givet tillstånd. Då avsikten är att allmän åklagare ska pröva om tillstånd ska ges eller inte kan det övervägas om lagtexten bör justeras.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens)

Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Den föreslagna lydelsen av 4 kap. 28 l § kan tolkas som att rätten endast kan tillåta användningen och inte avslå åklagarens begäran. Det torde inte vara avsikten.

Förslagen till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott, i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder och i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder

I förslaget till

- 16 b § förslaget till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott,
- 4 kap. 3 b § förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, och
- 3 kap. 3 b § förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder

hänvisas beträffande AI-system och användning av sådant system till lagen (2026:000) om viss användning av AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand för brottsbekämpande ändamål. Hovrätten ställer sig frågande till om hänvisningarna fått avsedd utformning, eftersom den lagen varken innehåller en definition av AI-system eller reglerar användningen av sådana system.

Förslaget till ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

I promemorian föreslås att en ny bestämmelse tas in i 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen. Att bestämmelsen tas in i denna paragraf innebär att den omfattas av bestämmelserna i 7 § samma kapitel om upphörande av sekretess i vissa fall. Huruvida detta förhållande har beaktats framgår inte av promemorian, där det anges att sekretess för en uppgift som hänför sig till användning av tekniken enligt den nya lagen om viss användning av AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand för brottsbekämpande ändamål gäller oavsett hos vilken myndighet som uppgifterna finns (s. 90 i promemorian).

Inte heller i övrigt framgår vilka överväganden som gjorts beträffande förhållandet mellan de föreslagna sekretessbestämmelserna och de bestämmelser om undantag från sekretess och sekretessbrytande bestämmelser som finns i 18 resp. 35 kap. offentlighets- och sekretesslagen.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Margita Åhsberg, hovrättsrådet Elisabeth Ståhl och tf. hovrättsassessorn Lisa Palmqvist (referent).

Margita Åhsberg

Lisa Palmqvist